

רע"פ 4765/19 - עילאי אדר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4765/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: עילאי אדר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בתיק עפ"ת 57896-04-19 מיום 29.5.2019 שניתן על ידי כב' השופט רענן בן-יוסף

בשם המבקש: עו"ד אילון אורון

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' בן-יוסף) בעפ"ת 57896-04-19 מיום 29.5.2019, בגדרו נדחה ערעור שהגיש המבקש על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה (כב' השופטת ש' קריספין) בפ"ל 10332-10-17.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירה של נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961. על פי עובדות כתב האישום, בשעות הערב של יום 21.6.2017, נצפה המבקש על ידי שוטר נוהג ברכבו כשבפיו סיגריה מגולגלת לא דולקת. המבקש נהג את רכבו בעודו שיכור ונתון תחת השפעת סם משסרב לדרישת השוטר למסור דגימת שתן.

במסגרת הכרעת הדין, קבע בית המשפט השלום לתעבורה כי בנסיבות המקרה התקיים "חשד סביר" באופן שמצדיק את הדרישה שהמבקש ימסור דגימת שתן. בית המשפט, בהעדיפו את גרסת עדי התביעה, ביסס קביעה זו על עדות השוטר לפיה הוא הבחין במבקש נוהג ברכבו ממרחק קצר ביותר כשבפיו סיגריה מגולגלת שנראתה לו חריגה - "בצבע חום וכמו ג'וינט", וכי הוא אף זיהה ריח חריף של סם המוכר לו מעבודתו כשוטר; על עדותו של שוטר נוסף שהוזעק למקום והריח אף הוא ריח של סם מהסיגריה המגולגלת; על שקית עם חומר החשוד כסם שנתפסה ברכבו של המבקש; על תגובתו של המבקש עת נמצאה השקית; ועל אמרה שמסר המבקש לאשתו במהלך האירוע.

בא כוח המבקש טען כי לשוטר לא הייתה סמכות לעצור את רכבו של המבקש רק מהטעם שהבחין בסיגריה המגולגלת בפיו. בית המשפט דחה טענה זו בנימוק שעמו אף הסכים בא כוח המבקש ולפיו לשוטר קיימת סמכות כללית ליתן הוראות לכל עובר דרך הנחשד בביצוע עבירה. בית המשפט הוסיף וקבע, כי לטעמו "הייתה לו [לשוטר] סמכות מלאה לעצור את רכב הנאשם [המבקש], לאחר שהבחין בסיגריה חשודה בפיו וממילא, החשד הסביר התעורר רק בהמשך ולאחר שהעד [השוטר] הריח ריח של סם מהסיגריה שבנדון". עוד נקבע כי המבקש קיבל הסבר כדין, ואף יותר מפעם אחת, באשר לבדיקת השתן וההשלכות של סירובו להיבדק. נוכח התקיימותו של חשד סביר לביצוע העבירה שבנדון, קבע בית המשפט כי המבקש נהג בשכרות מכוח חזקת הסירוב הקבועה בחוק.

בית המשפט גזר על המבקש את העונשים הבאים: פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים (בניכוי 30 ימי הפסילה המנהלית); 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי; 3 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 3,000 ש"ח או 30 ימי מאסר תחתיו.

2. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה. טענתו העיקרית של המבקש בערעור הייתה כי לשוטרים לא הייתה סמכות לדרוש ממנו למסור דגימת השתן כיוון שלא התקיים חשד סביר לביצוע עבירה של נהיגה בשכרות. כך, נטען כי החשד הסביר לביצוע העבירה האמורה התעורר רק בעקבות מציאת שקית עם חומר החשוד כסם שנתפסה במהלך חיפוש שנעשה שלא כדין ברכב המבקש, ומבלי שניתנה 'הסכמה מדעת' לעריכתו.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור בקבעו באשר להתקיימות החשד הסביר שהצדיק את דרישת השוטר מהמבקש למסור דגימת שתן כי "הנני סבור כפי שסבר בית משפט קמא שמה שראה השוטר בפיו של המערער [המבקש] כשלעצמו, בוודאי כאשר עלה יסוד הריח שעלה מרכבו של המערער [המבקש], שמוכר היה לשוטר כריח סם, אלה מהווים בסיס מספיק לקיומו של חשד סביר". באשר לטענת המבקש כי לא נתן 'הסכמה מדעת' לביצוע החיפוש ברכב, קבע בית המשפט המחוזי כי העניין כלל אינו רלוונטי נוכח סעיף 28 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים). באשר לגזר הדין, קבע בית המשפט כי היותו וערעור גזר הדין של המבקש מופנה כלפי רכיב הפסילה בפועל כאשר מדובר בפסילת המינימום הקבועה בחוק, הרי שאין הצדקה להתערב בכך.

המבקש ממאן להשלים עם פסק הדין, ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

3. בבקשה שלפניי טוען המבקש בפתח הדברים כי עניינו מעלה שאלה עקרונית בעלת חשיבות ציבורית כללית, והיא - האם עישון סיגריה מגולגלת יכול לגבש כשלעצמו בסיס מספיק לקיומו של "חשד סביר". לדידו, היות וצריכת טבק מגולגל הפכה לנפוצה בשנים האחרונות, מן הראוי כי בית משפט זה יתן את דעתו לשאלה שבנידון. עוד טוען המבקש כי בעניינו לא הוכח התקיימותו של חשד סביר הקודם לדרישה למסור דגימת שתן כיוון שהחשד הסביר הנדרש לשם כך התעורר אך לאחר החיפוש הבלתי חוקי שנעשה ברכבו, ומבלי שניתנה 'הסכמה מדעת'.

דין והכרעה

4. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים שבהם עולה שאלהבעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים שבהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)).

5. חרף אופן הצגת הדברים, איני סבור כי טענות המבקש בבקשה אכן מקימות עילה למתן רשות ערעור, או כי נגרם לו עיוות דין או אי-צדק חמור המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי". טענות המבקש כבר הועלו, נדונו ונדחו לגופן באופן מנומק, מפורט וענייני על ידי שתי ערכאות. השוטר שסימן למבקש לעצור את רכבו בצד הדרך הבחין ממרחק קצר ביותר כי בפיו של המבקש "סיגריה מגולגלת לא דלוקה בצבע חום כמו ג'וינט". בית המשפט השלום לתעבורה מצא כי די היה בכך כדי להקים לשוטר סמכות מלאה לסמן למבקש לעצור את רכבו בצד הדרך, ומשהתקרב השוטר לרכבו של המבקש והריח ריח חריף של סם המוכר לו מעבודתו כשוטר, מצא בית המשפט כי החשד שהמבקש נוהג בהיותו תחת השפעת סם התחזק באופן המצדיק את דרישת השוטר מהמבקש למסור דגימת שתן. בית המשפט המחוזי הסכים עם קביעה זו, ואף אני לא מוצא מקום להתערב בה.

6. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י"ד בתמוז התשע"ט (17.7.2019).

שׁוֹפֵט